

Valbara ämnen åk 7-9

Botby grundskola

Läsåret 2025-2026

Valabar ämnen

- Moderna vetenskaper
- Skills
- Stöd för studier
- Engelska
- Franska
- Tyska
- Spanska

MODERNA Vetenskaper

”Move”

Vad är MOVE?

- Move är ett ämne där vi kombinerar olika naturvetenskaper så som Fysik, Kemi, Biologi och Geografi
- I Move lär vi oss också mycket om datorn, olika dataprogram och programmering



Hur jobbar vi i Move?

- Vi jobbar med olika projekt inom ett visst tema. Ett projekt tar vanligen 3-6 veckor. Ibland är det grupparbeten, ibland jobbar man på egen hand
- Mycket av arbetet sker med hjälp av datorn men vi jobbar också praktiskt, t.ex. med laborationer.
- Vi lär oss mer om olika datorprogram så som word, excel powerpoint m.m. och använder dem för att bl.a. presentera information på olika sätt



Lästeknik

Översiktinläsning Skumläs för att få en bild av vad texten handlar om.	Lokaliseringinläsning Sök läsning, man letar efter något bestämt.	Intensivläsning Läser texten noggrant. Texten kan t.ex. beaktas genom att man under, gör anteckningar eller sammanfattar. Använd gärna färger!
--	---	--

Att lära sig ur en text

1. Skanna igenom texten.
2. Gå igenom texten noggrant. Stryk under det viktiga.
3. Försök sammanfatta texten.
4. Gå tillbaka och se om du missat något viktigt i din sammanfattning.
5. Om du gjort detta ordentligt räcker det ofta med att läsa din sammanfattning inför texten.

Man lär sig bäst genom att:

1. Öva
2. Repetera
3. Testa ut sig

Education is an admirable thing, but it is well to remember from time to time nothing that is worth knowing can be taught.

Det Oscar Wilde sagt om utbildning är tyvärr sant. Tyvärr säger jag eftersom ni lärare gärna vill tro att det är jag som lärt mina elever allt de vet. Det är emellertid utan det är eleverna själva som måste lära sig. Det jag kan göra som lärare är att stimulera dem att vilja lära sig.

Dessa två handlar om inläsning och studieteknik. Här kan ni få tips om hur ni ska göra att lära er mer och snabbare så ni får mer tid över för annat. Du kan få reda på inläsningstid du har och med hjälp av det kan du anpassa dina studier så att du pluggar rätt som passar just dig.

"Även hjortar med mycket liten hjärna kan bli hjälpta av studieteknik. Mina tips är avsedda som pekpinnar och det räcker att alla tips passar just dig. Vad som är god studieteknik beror alltid till stor del på vad du försöker göra dig tips och goda råd som har fungerat för mig. Tälj och vira pröva dig fram till den bästa kombinationen för just dig! Lycka till med dina fortsatta studier!"

© Michael Pearson/Mitula

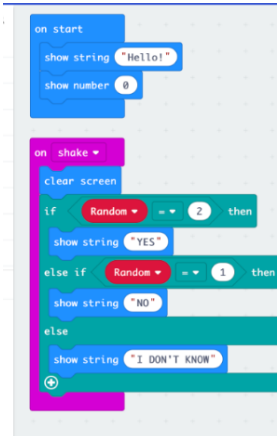
Lite om programmering



- Programmering är en viktig del av move och vi använder programmering bl.a. för att skriva kod i olika programmeringsspråk och för att göra hemsidor.

I move ingår bl.a följande:

- Blockprogrammering för programmering av mikrobit och robotbollar.
- Javascript och python
- Hemsidor med html-programmering



Mikrobit

```
<script src="http://spelprogrammering.nu/simple.js">
var catX = 100;
var catY = 100;

function update()
{
  clearScreen();

  circle(mouse.x, mouse.y, 20, "red");
  circle(catX, catY, 20, "blue");

  if (keyboard.d)
    catX -= 1;
  if (keyboard.a)
    catX += 1;
  if (keyboard.w)
    catY -= 1;
  if (keyboard.s)
    catY += 1;

  var d = distance(mouse.x, mouse.y, catX, catY);

  if (d < 40)
  {
    alert("Game over!");
    stopUpdate();
  }
}
</script>
```

De här projektet ingår bland andra under åk 7

Obs! Programmet är riktgivande och kan ändra lite

- Projekt 1 : Forskare
 - Vi lär oss mera om några forskare och ökar våra kunskaper i att använda word.
- Projekt 2 : Datorns delar
 - Vi bekantar oss med datorns delar och övar oss att använda på powerpoint
- Projekt 3 : Programmering med robotbollar
 - Blockprogrammering
- Projekt 4: Ett naturvetenskapligt yrke:
 - Vi bekantar oss med olika yrken där man behöver naturvetenskaper, och lär oss nya funktioner på powerpoint
- Projekt 5: Vi planerar, genomför och dokumenterar ett eget fysikexperiment
- Projekt 6: Spelprogrammering med javascript
- Projekt 7: En egen hemsida:
 - Vi skapar en grundläggande egen hemsida med html-programmering

INFOTILLFÄLLE FÖR BLIVANDE SJUOR

Skills

Åk 7

- Varför valde jag skills?
- Vad lär man sig?
- Hur jobbar vi i skills?

SKILLS

Varför valde jag skills?/vad man lär sig?

- Man får kunskap om ekonomi
- Lär sig hantera pengar
- Man får grunda företag på 9:an
- Lär sig om arbetslivet
- Hjälper en att söka jobb
- Lär sig olika begrepp
- INGA PROV!
- nästan INGA LÄXOR!
- Lär sig om företagsamhet

Arbetsätt

- dator
- Häfte
- Grupparbete
- Presentationer

Innehåll enligt läroplan

- Eleven kan beskriva och förklara
 - de centrala principerna för marknadsföring
 - arbetslivets och entreprenörskapets samhälleliga betydelse samt uppskatta vilka möjligheter de erbjuder även för elevens egen framtid
 - de grundläggande principerna för konsumentskyddslagen.
 - de grundläggande privat- och företagsekonomiska termerna samt göra upp en budget
- Eleven kan motivera
 - betydelsen av att spara och investera och känner till olika former av sparande.
 - betydelsen av att konsumera samt producera i enlighet med principerna för hållbar utveckling

Elev i åk 8

- Jag valde skills för att min storasyster rekommenderade detta ämne för mig och jag var intresserad av att få göra ett eget litet företag på nian.
- Jag rekommenderar skills för att man får göra ett eget företag på nian och eventuellt tjäna pengar.
- Jag har lärt mig att
 - göra olika budget med olika mängder pengar
 - spara pengar och om olika slags bankkonton
 - jobba bättre i grupp
- Jag valde skills för att
 - det här är ett roligt ämne som man har stor nytta av i framtiden.
 - det finns inte heller läxor eller prov och det är bra.



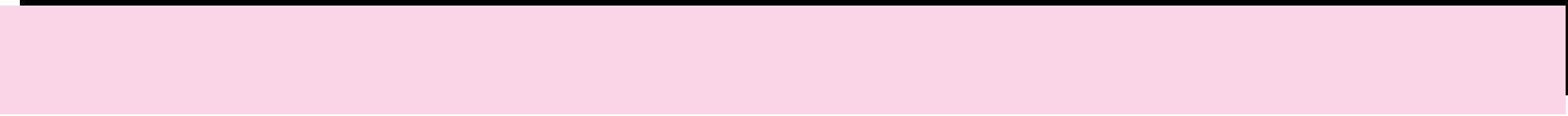
Åk 9

- För studerandena är programmet ett roligt och praktiskt verktyg som lär dem entreprenörskap och arbetslivsfärdigheter.
- Under programmet grundar studerandena ensamma eller i grupp ett UF-företag som verkar med riktiga pengar utifrån deras egna intressen, kunskaper och färdigheter.
- Studerandena får också delta i nationella tävlingar och evenemang, om de vill.
- Poikien soosit: <https://www.ostnyland.fi/artikel/458e2708-10c5-44f7-87c4-3c2727cfd5e6>



The image features a central light pink circle with a black border, containing the text "STÖD FÖR STUDIER" in a black, spaced-out, sans-serif font. To the left of the circle is a grid of small black dots. To the right is a large, flowing, multi-colored shape in shades of purple, blue, and pink. The background is a light gray gradient.

STÖD FÖR
STUDIER



Behöver du
hjälp med
läxor?

Känns det svårt
att hinna med
alla projekt?

Känner du dig
osäker inför
kommande
prov?

I Stöd för studier får du hjälp med läxor, prov, projekt.



Du bekantar dig med olika lässtrategier.



Du tränar läsförståelse, stavning, användning av skiljetecken och versaler.

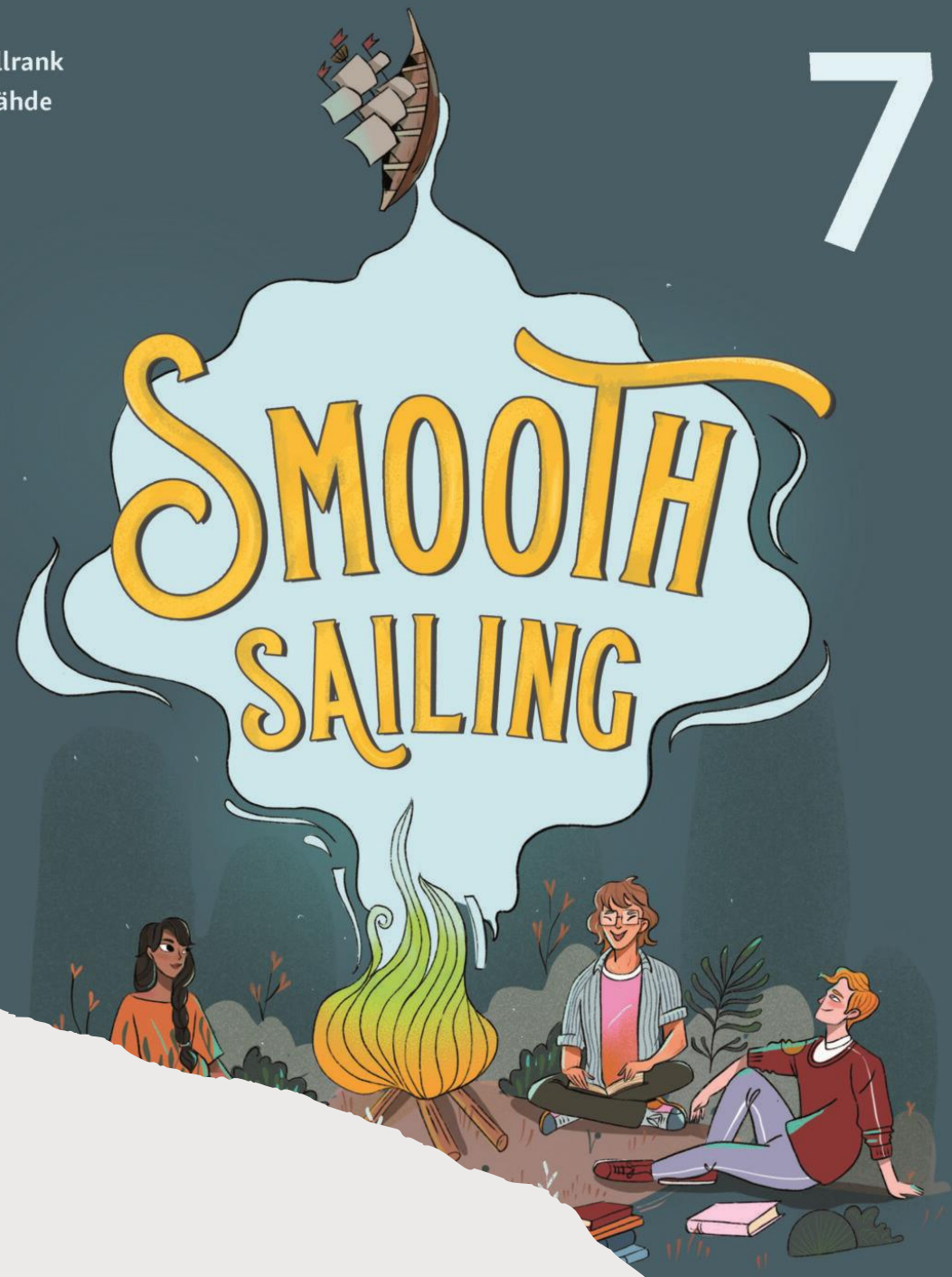


Du utvidgar ditt ordförråd och mycket mer.



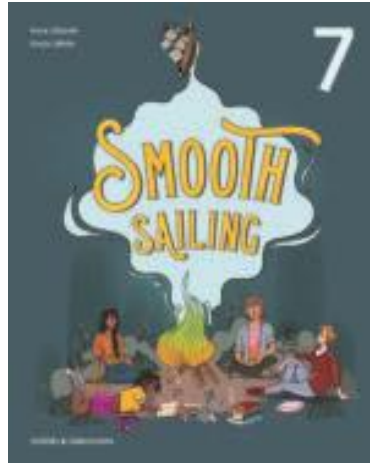
Vera Lillrank
Katja Lähde

7



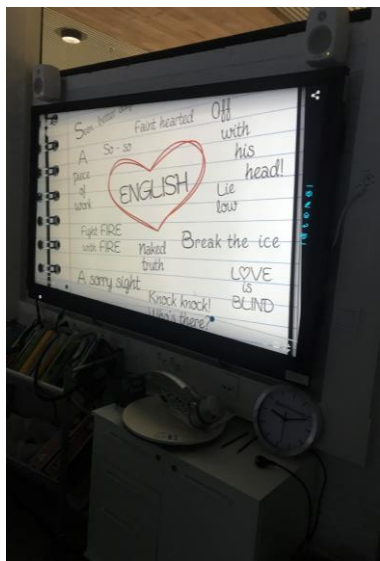
ENGELSKA B2 SPRÅK

- FÖR DEM SOM HAR TYSKA PÅ LÅGSTADIET



Eleverna som inleder sina studier i engelska i årskurs 7 har vanligtvis stora förkunskaper i språket och klarar därför av att jobba med samma läromedel som används för A-engelskan.

Böckerna i serien **Smooth Sailing** är kombinerade text- och aktivitetsböcker. De består av olika texter och uppgifter som mångsidigt aktiverar och utvecklar språkfärdighetens delområden. Eleven får läsa, tolka, lyssna, reflektera, tala, skapa och skriva. Och förstås samarbeta och utvärdera! Tips! Texter och uppgifter finns på tre nivåer!



Grupperna är oftast mindre i B-engelskan och därför blir det många tillfällen för alla i gruppen att kommunicera på engelska och verkligen använda språket praktiskt i både tal och skrift.



Innehållet och årsveckotimmarna är ungefär samma som i A-engelskan och därför är eleverna väl förberedda att inleda gymnasiestudier i engelska på A-nivå.



FRANSKA som tillval

Botby grundskola 2025-2026

Gun Sandholm

Det franska språket

Franska är ett världsspråk som talas av ungefär 80 miljoner människor och mer än 300 miljoner människor talar franska som andraspråk. Det franska språket är ett officiellt språk i över 30 länder, däribland Frankrike, Belgien, Schweiz, Kanada och flera afrikanska länder som Senegal, Tunisien och Elfenbenskusten. Franska är det språk som studeras mest efter engelska ute i världen.

Frankrike är det mest besökta landet i världen och det är väl inte så konstigt. Landet har mycket att erbjuda: varierande landskap, fascinerande historiska sevärdheter, en rik matkultur och ett rikt kulturliv.



Le cidre et le fromage



L'art de
Monet



Lyon



Étretat, Normandie



Honfleur



La cathédrale de Rouen

Vårt läromedel Chez nous

Vi använder det rikssvenska läromedlet **Chez nous** i åk 7-9. I åk 7 introduceras eleverna på ett lekfullt sätt till det franska språket genom intressanta och elevnära texter och tydliga övningar. Eleverna kan lyssna på bokens kapitel på **Övningsmästaren** där de också kan träna vokabulär, grammatik och hörförståelse.



Arbetsätt

Förutom läromedlet **Chez nous** använder vi varierande arbetsmetoder och övar mycket på att tala franska från första lektionen. Varje vecka får eleverna en "kulturell" läxa för att bekanta sig med den franskspråkiga världen och kulturen. Det kan vara fråga om en sång, ett videoklipp, ett franskt seriealbum, en inlärningsapp, eller ett fransk recept att testa hemma. Som lärare vill jag uppmuntra eleverna att hitta franskspråkigt autentiskt material som de kan använda även på sin fritid.



ÅRSKURS 7

Det här får du lära dig i årskurs 7

Bonjour ! Ça va ? Tu t'appelles comment ?

- Att hälsa och presentera dig
- Att berätta om din familj och dina vänner
- Räkneord och klockan
- Att beskriva din vardag och dina fritidsintressen
- Att säga vad du gillar och inte gillar
- Att sälja och köpa varor (vi lär oss många substantiv)

Kulturellt innehåll

- Vi bekantar oss med den fransktalande världen
- Vi lär oss om fransk matkultur
- Vi övar praktiskt på situationer då vi köper glass, beställer på café och köper i brödbutiken *la boulangerie*
- Vi gör ett projekt om kända fransktalande personer
- Vi upptäcker det franska i Helsingfors



ÅRSKURS 8

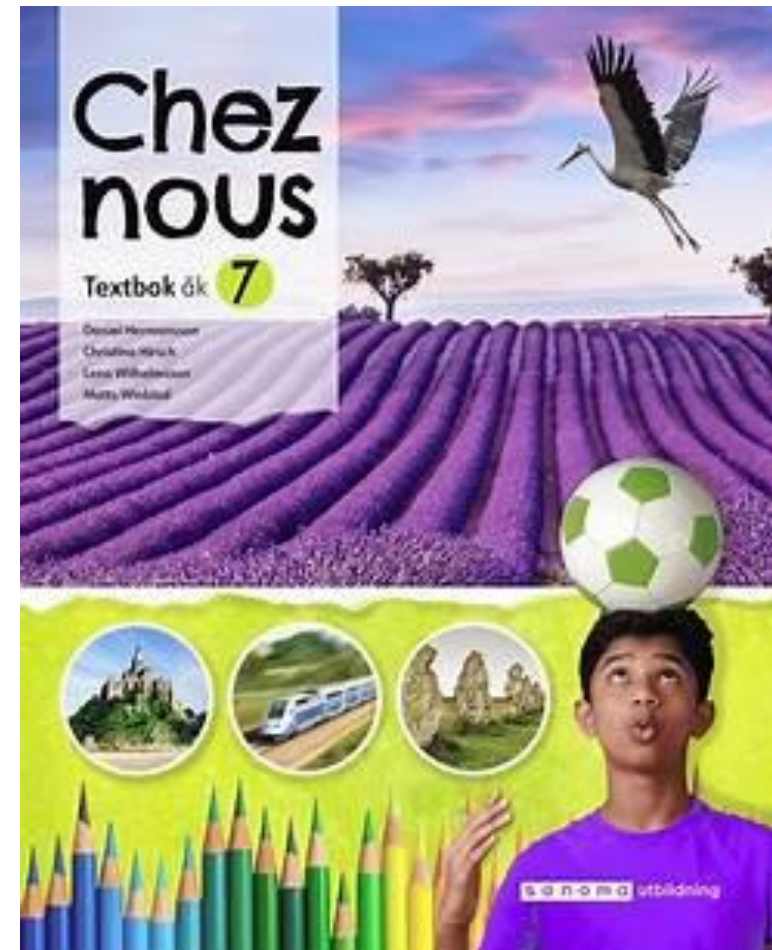
Det här får du lära dig i årskurs 8

Il fait quel temps aujourd'hui ?

- Att berätta om din skolvardag
- Att köpa kläder
- Att köpa frukt och grönsaker på ett torg
- Att tala om väder och årstider
- Att beskriva hus och hem
- Länder och nationaliteter

Kulturellt innehåll

- Vi bekantar oss med fransk konst och franska konstnärer
- Vi besöker ett konstmuseum i Helsingfors
- Vi lär oss om franskt mode
- Vi uppför en modeshow
- Vi gör ett projekt om Frankrikes regioner



Centrala strukturer

- Verbböjning i presens
- Futurum med *aller*
- Possessiva pronomen

ÅRSKURS 9

Det här får du lära dig i årskurs 9

- Att fungera som turist i Paris
- Att fördjupa dig i fransk matkultur
- Att gå på restaurang
- Att beskriva var du har ont (kroppsdelar) och göra ett läkarbesök
- Att beskriva utseende
- Att uttrycka känslor
- Mer om den franskspråkiga världen utanför Europa

Kulturellt innehåll

- Vi firar *la Fête de la francophonie* i mars månad
- Vi deltar i ett eTwinning projekt på franska
- Vi lär oss mer om fransk konst och kultur

Bienvenue Chez nous !



Centrala strukturer

- Passé composé
- Adjektivets placering och böjning
- Partitiv artikel

B2-TYSKA

Valbara Amnen

Saira Uvanto



B2-tyska

- Vi jobbar med boken
- Ord
- Korta texter
- Grammatik
- Hörförståelser
- Uttal

- Men vi gör andra saker också.





**BLEIB
RUHIG
UND
SPRICH
DEUTSCH!**

Kommentarer åk 7

- Det är roligt att lära sig tyska
- Lätt att lära sig tyska
- Inte för mycket läxor
- Inte för många prov
- Vi pratar tyska på lektioner

Im Café



- Guten Tag!
- Was möchten Sie bestellen?
- Ich möchte eine Brezel, bitte.
- Hier, bitte schön.
- Danke!
- Aufwiedersehen!



Kommentarer åk 8

- Vi gör roliga saker
- Spelar
- Pratar
- Pysslar




Schultüten

"Vi spelar mycket på tyska lektioner."

Ergänzen Sie im Präteritum: **Petra und ich** _____ **gestern in Hamburg.**

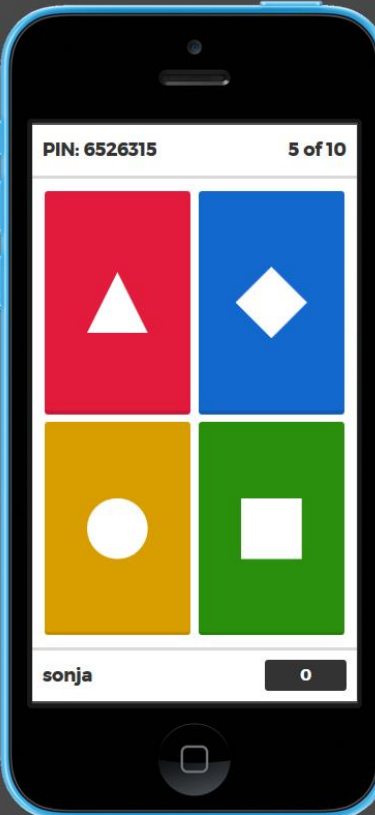
14



Skip

0 Answers

▲ waren	◆ war
● sind	■ bin



PIN: 6526315 5 of 10

sonja 0

- Nya ord
- Verbböjning
- Kahoot
- Blooket
- Baamboozle
- Quizlet

Kommentarer, åk 9

- Roligt
- Mångsidigt
- Lätt att lära sig
- Inte så svåra prov
- CV
- Jag ångrar inte att jag har valt tyska
- Presentationer



Spanska



Arbetsätt på lektionerna

- läsa texter och göra uppgifter i övningsboken
- hörförståelser, muntliga uppgifter i par, skriftliga uppgifter, små projekt
- öva ord med bl.a. quizlet
- spel, charader, små dramatiseringar
- spanskspråkiga serier ibland
- musik
- läxor till varje lektion och oftast nödvändigt att läsa lite på egen hand hemma

Innehåll åk 7

- presentera sig och tala om ålder och varifrån man kommer
- familjen, husdjur
- kultur i Spanien och Latinamerika
- färger, frukter, glass
- väder, årstider, månader
- räkneord 0-100 och klockan
- hobbyer, sporter, vad man tycker om



Innehåll åk 8

- beställa på kafé
- kläder och shopping
- utseende och personbeskrivning
- kultur i Spanien och Latinamerika
- projekt om ett spanskspråkigt land
- skolämnen och veckodagar
- hobbyer



Innehåll åk 9

- beställa mat på restaurang
- platser i staden och vägbeskrivningar
- kroppsdelar, berätta var man har ont
- förflutna tidsformer (vad man har gjort)
- om Madrid och Peru
- fordon och resor
- personlighetsord, kärlek och vänskap
- komplimanger, berätta hur man mår
- dagliga rutiner
- boende och möbler

